

Achtergrond

Deze memo schetst een denklijn voor de vestiging van een zonnenveld op een voormalige stortplaats in het buitengebied van Hattem in combinatie met natuurversterking-/verbetering.

In het voorjaar van 2020 is een oplossingsrichting geschetst (ambtelijk) door de provincie en gedeeld met de projectleider van de gemeente en initiatiefnemer Powered by Hattem (PWH). GS heeft die oplossingsrichting bevestigd en heeft medio 2020 aangegeven open te staan voor nadere uitwerking.

In augustus '21 heeft de gemeente een *'concept-rapport - nader onderzoek naar natuurwaarden Zonnepark Hattem, 20 december 2020'* toegestuurd. En twee voorlopige inrichtingsschetsen. De inhoud is in een veldbezoek door gemeente en PWH toegelicht op 26 augustus 2021.

Bijgevoegd een geactualiseerde oplossingsrichting. De strekking is niet gewijzigd, wel is het, gegeven de ontvangen informatie, concreter geformuleerd.

Oplossingsrichting

De combinatie van een zonnenveld en versterking van natuurwaarden (met afdoende mitigatie) kan nog steeds tot een vergunbaar alternatief leiden. Dit kan door een natuur inclusief project te creëren door de zonnepanelen op West te concentreren en op Oost in te zetten op een ecologische invulling van het gebied, middels een inrichtingsplan als impuls voor het foerageergebied van kwalificerende broedvogels (N2000), maar ook om de ecologische samenhang en verbinding van GNN van noord-zuid en v.v. te verbeteren door deze locatie een kwalitatieve impuls te geven gericht op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van GNN deelgebied 167: Wezep - Zwolse bos. De voorliggende onderbouwing en getoonde inrichtingsschets bieden voldoende aanknopingspunten om het inrichtingsplan verder uit te werken rekening houdend met de benodigde omvang van de mitigatie (I) en de benodigde kwalitatieve aspecten (II).

I. Omvang mitigatie

Het inrichtingsplan omvat max. 6.000 panelen gelegen ter plaatse van de westelijke stortplaats. De westelijke stortplaats is afgedekt met een folielaag en vergt wettelijke nazorg. Op enig moment (tiental jaren) moet de afdichting bestaande uit een folielaag vervangen kunnen worden. Hierdoor zijn de natuurwaarden beperkt en blijven dat ook vanwege de aanwezigheid van de stort en het beheer ter plekke. Bomen mogen bijvoorbeeld niet worden geplant.

Met dit gegeven kan gesteld worden dat de omvang (oppervlak) van mitigerende maatregelen vanuit het perspectief Natura 2000 als volgt zou kunnen worden bepaald.

- Onttrekken potentieel leefgebied bedraagt netto oppervlakte van de panelen (ca 1,1 ha oppervlakte onder panelen)
- Voldoende mitigatie bedraagt met een factor 5 in totaal ca 5,5 ha.

- Bij de bepaling van de oppervlakte potentieel leefgebied dat wordt onttrokken door de aanleg van het zonnepark, kan uitgegaan worden van de oppervlakte onder de 6000 panelen (ca. 1,1 ha) en de paden tussen de panelen (naar schatting 0,75 ha), dus in totaal 1,85 ha;
- Aangezien er verschil is in de ecologische achteruitgang van het oppervlak onder de panelen en dat tussen de panelen, gaan we bij de bepaling van de mitigatie-opdracht uit van de netto-oppervlakte onder de panelen (in dit geval 1,1 ha). Daarbij speelt ook mee dat de totale oppervlakte van tijd tot tijd op zijn kop wordt gezet, vanwege het vervangen van de afdekfolie;
- Wij hanteren als mitigatie-opdracht meestal een factor 5 maal het netto-verlies van potentieel leefgebied, dus in dit geval in totaal 5,5 ha;
- Als mitigerende maatregelen kunnen worden ingevuld:
 - o Inrichting van het oostelijk deel van het plangebied ten behoeve van doelstellingsoorten, waarbij dit terrein wel ingericht dient te zijn voordat de aanleg van het zonnepark plaatsvindt;
 - o Aanplant van een mantel/zoom rond het westelijk deel van het plangebied;
 - o De aanleg van corridors ten behoeve van zwijnen en ander wild;
 - o Verder wordt ingebracht dat er in de omgeving recreatieve paden worden afgesloten. Als gerekend wordt met een breedte van 5 meter, dan kan met de afsluiting gerekend worden met een oppervlakte van 0,5 ha per 1000 meter af te sluiten pad.

II. Kwalitatieve aspecten mitigatie en natuurnetwerk

In het integrale inrichtingsplan zal aandacht besteed moeten worden aan:

- a) Verbeteren broedbiotoop in het omliggende bos (buiten het projectgebied met de stortplaatsen) door opheffen van recreatieve paden (conform voorstel en voor zover in bezit van gemeente) en deze beplanten met inheemse autochtone bomen en struiken ten behoeve van wespandief en zwarte specht;
- b) Verbeteren van foerageergebied voor Boomleeuwerik, Draaihals, Duinpieper, Nachtzwaluw, Roodborsttapuit, Tapuit en Wespandief door aanleg van open schraalgrasland met ruigtes en bes dragend struweel en mantel- en zoomvegetaties. Verbeteren van het leefgebied voor amfibieën en reptielen door het maken van hoogteverschillen, zodat er meer voortplantingsbiotopen, opwarmplekken en schuilmogelijkheden (dood hout: takken, dikkere stam, stronk of stobben) worden gecreëerd.
- c) Afwisseling met droge zandige stukken voor de zandhagedis en evt. poeltjes voor amfibieën. De hazelworm heeft baat bij het creëren van zonnige overgangen tussen bos en open grasland.
- d) Het (informele) gebruik van de oostelijke locatie als groendepot heeft ertoe geleid dat er veel voedselrijke grond aanwezig is. Om de beoogde natuurdoelen te halen (zie b en c) en schraal grasland te krijgen dient de aanwezige grond voedselarm te zijn en de grond verschaalt te worden. Dit kan door op een aantal plekken voedselrijke grond te verwijderen en aan te vullen met geschikte voedselarme grond om de inrichtingsschets te verwezenlijken of door het

opbrengen van een voldoende dikke geschikte leeflaag voor de beoogde vegetatie.

Daarnaast dient er door een inrichtingsplan voor het gehele terrein, dus West en Oost, aandacht geboden worden voor de corridorfunctie (noord-zuid vice versa), het leefgebied van de das en versterking van het leefgebied voor reptielen en amfibieën. Het weren van wroetende everzwijnen op West binnen het nieuwe zonneveld, een geschikte dichtheid van het veld, zijn daarbij relevante uitzoekpunten. Aan te bevelen is om bij de verdere planuitwerking te streven naar een noord-zuid corridor voor grotere hoefdieren door het zonneveld in twee deelvelden in te richten. De zonnevelden kunnen met een mens werend hek worden afgebakend mits toegankelijk voor kleinere zoogdieren (gidssoort das).